

Inuussutissanut isummersuiffik 2011

Narsaq, 26. september 2011

”KALAALLIT INUUSSUTISSAATAANNUT TUNNGATILLUGU
TAKORLUUKKAT”

**Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalaker-
suisup tikilluaqqusilluni oqalugiaataa
Ane Hansen**

Maani Narsami INUILLI-mi Inuussutissanut Isummersuifimmut tikilluaqqusillunga oqalugiarnissamut periarfissinneqarsimanera qujassutigeqqaassavara. Aamma qutsavigerusupakka tamatuma piviusunngortinneqarnissaanik sulissuteqarsimasut. Neriuppunga tamassi tamanna pissarsiffigilluarumaarissi.

Kalaallimmi tunisassiaataasa nerisassaataasalu atorneqarnerulernissaasa ilorraap tungaanut aallariartitsiniarluni iliuseqarnerit tassaapput assut qujamasuutigisakka. Tamannami 2009-mi naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiisummut tulluarluinnarpoq.

Inuussutissanik kalaallit tunisassiaannik - aalisagaappata, nunami immamiluunniit miluumasuuppata timmiaappata nunalerinikkulluunnit inerititaappata nunat-sinni nunanut allanulluunniit tunisassiaappata - taava pilersaarut matumatut ittoq tunisaqarnerulersitsisinnaammat qularinngilluinnarpara.

Isummersuiffiup siunertaasa ilagaat nunanit allaniit inuussutissanik annertoorsuarmik eqquinerup annikillisinneqarnissaa. Inuussutissat pinngortitami minguitsumeersut ingerlatseqatigiiffissuarni pilersaarutigalugit nittarsaanneqartarput. Tunisassianik raajaanngitsunik qaleraliunngitsunillu allanik, soorlu umimmaat neqaannik kalaalillu naatitaannik nittarsaassineq tassaalersinnaapput Kalaallit Nunaata avammut nittarsaannikkut ilisarnaatissaata ilaat.

Paasivara una tassaatinneqartoq ukiumoortumik nuna tamakkerlugu Food Festival-eqartarnissamik pilersaarutaasoq, inuussutissanik pilersuinermut tunngatillugu isummanik iliuitsinillu ikittuunngitsunik saqqummersartunik kaammattuisuusussamik pilersitsiniarluni misiliinerusoq. Taamatut iliuseqarneq iluatsilluar-nissaanik kissaallugu tikilluaqqujumavara. Suliniummut assersuutigineqarsinaavoq tusaamasaalluartumut ukiumoortumik Aasianni Nipiaa Rock Festival-eqartarnermut. Food Festival Nunatta Kujataani ukiumoortumik ilisarnaatigilersinnaavaa.

Kalaallit nerisassaataat ullutsinni soqutigisalinnit assigiinngitsunit oqallisaagajupput, tamannalu soorunami isumassarpassuarnik, ajornanngippallu tamatumunnga tunngatillugu aaqqissuussaanerumik kinguneqartitsisariaqarput. Festivalit massuma ineriartortinnissaannut, taamalu kalaallit inuussutissaataasa ilisimaneqarnerulernissaannut aqqutissaavoq pitsaasoq. Raajat issittumeersut qalerallillu ilisimaneqaatigereerpagut. Isumaqarpunga iliuuseq una taasama saniatigut tunisassiat nioqqutissallu allarpassuit nunani allani nunatta ilisarnaataatut ineriartortinneqarsinnaagaluartut.

Maani issittup naasuinik peqarpugut, soorlu qajaasanik, tupaarnanik, kakillarnanik, kuanninik mamartunik, pupinnik qeqquusanillu, inuussutissaatitsinnut akuutissatut atorneqarsinnaalluartunik. Tamakkuami angerlarsimaffitsinni nunamilu angalaarnitsinni atortareerpagut. Tamakkuli tunisassiatsinni neriniartarfiillu sassaalliutaanni annikippallaamik suli atugarineqarlutik. Tunisassiassat tamakkua qaqutigooortut neriniartarfiit sassaalliutaanni niuertarfinnilu inuussutissaarniarfinni annertunerusumik atorneqalernissaat sulissutigisariaqarpoq.

Siorna inuussutissat pillugit ataatsimeersuarnerup kingornatigut tassunga atatilugu arlaleriarluni ataatsimiittoqartarpoq. Ataatsimiinnerit tamakkua kinguneranik tunisassianik pilersuisut, tunisassiortut, pisiniarfiit inuussutissaarniartut aammalu Nuummi paaqqinnittarfiit pisortaat ataatsimiisinnegarput.

Ataatsimiittarnerit takutippaat ataavartumik soqutigisallit naapittarnissaat assut pisariaqartinneqartoq ineriartortitsinermit paatsooqatigiinnerit akornutaasullu allat aaqqinneqarsinnaaqqullugit. Tamatuma saniatigut pisariaqartitat pissarsiarineqarsinnaaqqullugit pilersuisussallu qularnaarumallugit pitsaassutsimillu piumasaqarneq inerisartuarumallugu. Tamannalu sinerissami tamarmi naapitassaasoq qularinngilara.

Maani killiffitsinni paasinarsivortaaq peqqussutit kisimik killilersuisuunngitsut, aammali kommunini ataasiakkaani aalajangersakkat kalaallit nerisassaataasa annertunerusumik paaqqinnittarfinni atorneqalernissaannut aporfissaasartut. Taamaattumik pineqartuni kaammattuutigerusuppara imminnut attavigineroqqullugit. Naapeqatigiittarnermi oqaloqatigiittarnermilu anguniakkanik qaninnerulersitsisarmat.

Sinerissami innuttaasunik, KNAPP-nik kommuninillu ataatsimeeqateqartarnerut atatilugu kalaallit tunisassiaasa kalaallillu nerisassaataasa atorneqarnerulernissaat kaammattuutigijuarpara. Tamannalu paasilluarneqartarpoq malugisarpalaru uagut nammineq tunisassiassaatsinnik suli pitsaanerusumik annertunerusumillu atuinissaq paasiartorneqartoq.

Takorloorsinnaavara Food Festivalit pingaartumik siunertanik ajunngitsunik igannguit igarsuillu isumassarsiallu "kissalaartittuassagaat" aammalu allarpassuarnik iliuuseqanngikkaluarluta uagut nammineq tunisassiaatsinnik atuinerulernitsinnik nerisassaattitalu nunarsuarmi ilisarineqarnerulernerannik kinguneqartikkumaaraa. Tamattali isumaqatigiikkunarpugut iga qalaartuassappat inneq qamitsaaliorneqartuartaqartoq.

Kalaalimineerniarfinniit inuussutissanik tuniniaasarneq pillugu malittarisassat oqartussaaffigineqarnerat uagut nammineq tigungikuuarput oqartussaaffillu taana upernaq aprilimi Naalackersuisoqarfinni oqartussaaffigilernikuuarput.

Tassunga atatillugu inuussutissalerinermik ingerlatsiviit pillugit nalunaarutip nutarterneqalernerata aallunneqarnerulernissaa piumasarisimavara. Nuannaarutigalugulu nalunaarutigisinnaavara tassunga tunngatillugu tusarniaaneq qaammatip uuma siuliani naammassisimammat tusarniaanermullu akissutaasimasut massakkut suliarineqarmata, nalunaarutissap nutaap ukiortaamiit atuutilernissaa siunertaralugu.

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 27. juli 1998-imeersoq malillugu inuussutissanik (suliareq-qitanik) kalaalimineerniarfinni tuniniaasinnaanermut atatillugu taamaallaat erisarneq, errortuineq uullinerlu kisimik akuerisaapput. Taakkua saniatigut miluumasut imarmiut nunamiullu neqaat nutaat, aalisakkat timmissallu taamaallaat tunineqarsinnaapput.

Nalungilarpulli peqqussutit qulaani taaneqartut ulluinnarni malinneqarpallaanngimmata, tassami ilaatigut nerisassat, tassa miluumasut imarmiut nunamiullu aalisakkallu panertitat, tarajortikkat pujuukkallu aammalu paarnat naatitallu kalaalimineerniarfinni tunineqartarmata.

Allannguinerup kingunerissavaa qulaani taagukkakka amerlanerusunik kalaalimineerniarfinni tunineqarsinnaalernissaat, tamannalu sungiusimasatsinnut naleqqussaanerummat.

Neriuppungalu allannguutit kingunerannik kalaalimineerniarfinni amerlanerusunik eqaannerusunillu periarfissaqalerumaartoq taamalu piniartut aalisartullu pitsaannerusumik isertitaqarsinnaalerlutik.

Kalaallit nerisassaataannut tunngatillugu takorluugarpassuaqarpunga inuussutissat pillugit ataatsimeersuarnerni marlunni 2009-mi 2010-milu eqqartortareersimasannik. Tassungalu atatillugu naggasiutitullu innersuussutigissavara naalackersuisooqatigiinnissamik 10. juni 2009 isumaqatigiisummi imminut pilersornerulernissaq nutaamillu ineriartortitsinissaq qanoq pingaartigisoq Naalackersuisut erseqqissarmassuk.

Takorluugaqarpunga nunatsinni niuerneq nioqqutissanut eqqussorneqartunut suli annertunerusumik unammillersinnaalissasoq taamaalilluta inuiaqatigiit kalaallit inuussutissanik eqqussukkanik isumalluuteqarnerput minnerulersinnaaq-qullugu, neqiuppata, aalisagaappata nunalerinikkullu inerititaappata.

Kalaallit Nunaat tulluusimaarutigisinnaasatsinnik assigiinngitsorpassuarnik peqarpoq uagut annertunerujussuarmik atorsinnaasaraluatsinnik.

Annertunerusumik imminut pilersulerneq taamalu tunisassiassanik annertunerusumik atuneq uumasunik nakorsaqaarnikkut pissutsinik uagut nammineerluta nakkutigisatsinnik ineriartortitatsinnillu piumasaqarpoq. Tassungalu ilanngullugu

taasariaqarpoq nersutit nakorsaqaqarnermut inuussutisanullu tunngasut tiguneqarnissaat Naalakkersuisut pingaarnersiuneranni salliutitanut ilaammat. Apeq-qummut tassunga tunngatillugu misissuineq aallartissimavara siunissamilu tassaani annertoorsuarnik suliassaqaqarput. Suliassap taassuma suliambut attuumassuteqartut tamakkerlutik suleqatigiinnissaat piumasarissavara.

Nunatta pissarititaannik inerisaajuarsimanerput saqquminerulersittariaqarparput Mamartuutigut toqqortaaginnarnatik pisinniarfinni neriniartarfinnilu akuerisaasumik atorneqarnerulernissaat tamatta akuerisariaqarparput. Ilumoorpormi inuiaqatigiit nerisassaataat kinaassusitsinnut qitiulluinnarmata.

Pingaarnarpaarli unaavoq isumalluutitta annertunerusumik pitsaanagerusumillu atorneqarnissaannut kikkut tamarmik peqataassammata akisussaaqataallutillu.

Taamaattumik tamassi Food Festival-imut siullermut tikilluaqqurujussuaqqippassi.

Nerilluarisi - Bon appetit!

Ane Hansen